

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัย นำมาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัย สรุปผลของการวิจัย ได้ดังนี้

5.1.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานีพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักความรับผิดชอบ รองลงมา คือ ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักความโปร่งใส รองลงมา คือ ด้านหลักคุณธรรม และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ หลักความคุ้มค่า และจำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม

5.1.3 ข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

5.3.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรใช้อำนาจของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ควรยึดหลักกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎกติกาต่าง ๆ ให้ทันสมัย และเป็นธรรมต่อประชาชน โดยที่ไม่แบ่งแยก

5.3.1.2 ควรจัดให้มีการอบรมเรื่องธรรมาภิบาล ให้แก่บุคลากรองค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

5.3.1.3 เจ้าหน้าที่ ควรมีการเผยแพร่ระเบียบปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ได้รับความรู้ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ

5.3.1.4 ผู้บริหาร ควรรับฟังความคิดเห็น และเข้ามามีส่วนร่วมของบุคลากร เพื่อนำมา ปรับปรุงใช้ภายในองค์กร

5.3.1.5 ผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับธรรมาภิบาล ให้แก่เจ้าหน้าที่ ทูกระดับ ยึดหลักคุณธรรมมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และต่อผู้ปฏิบัติงาน

5.3.1.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรนำโครงการจากประชาคมท้องถิ่นไป ดำเนินการ และกำหนดในแผนพัฒนาอย่างครอบคลุม

5.3.1.7 ควรหาแนวทางดำเนินการจัดซื้อ - จัดจ้างโดยมุ่งเน้นให้เกิดความประหยัด งบประมาณ และคุ้มค่าที่สุด

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัย อภิปรายผลของการวิจัย ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัด อุดรธานี ยังขาดประสิทธิภาพด้านหลักนิติธรรม กล่าวคือ ขาดประสิทธิภาพในการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และยังไม่ตรงตามความ ต้องการของประชาชน และการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ยังขาดการมีส่วนร่วมและกระบวนการที่ ชัดเจนในการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน ผลการวิจัยยังพบอีกว่า ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านการมีส่วนร่วม ยังขาดการเปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในเรื่องที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชน ทำให้เกิด ความล่าช้าในการดำเนินงานตามข้อร้องเรียนของประชาชน ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภักดี ศรีเมือง (2548, น. 97 - 99) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาล มาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความคุ้มค่า และด้านความโปร่งใส ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรภรณ์ สะอ้าง (2551, น. 77 - 79) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานด้วยธรรมาภิบาลของเทศบาลนครสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการบริหารงานด้วยธรรมาภิบาลของเทศบาลนครสมุทรปราการอยู่ในระดับปานกลาง 2) ประสิทธิภาพการดำเนินงานให้บริการโครงสร้างพื้นฐานด้วยถนน ประปา ขยะ และตลาดเทศบาลนครสมุทรปราการอยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีความคิดต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลนครสมุทรปราการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านถนน ประปา ตลาด และขยะควรดำเนินการ โดยเน้นการมีส่วนร่วม การดำเนินงานด้วยความโปร่งใส และทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบ ด้านภาระหน้าที่ของแต่ละคน

สมมติฐานที่ 2 บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ที่มีเพศ และหน่วยงานที่สังกัด ที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน

1. จำแนกตามเพศ ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรที่เป็นเพศชาย และหญิง มีความคิดเห็นในหลักธรรมาภิบาลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน อัน ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นและแสดงออกต่อองค์กรของตนเอง กรณีที่มีข้อร้องเรียนของประชาชน บุคลากรมีความเห็นว่าการปฏิบัติงานยังขาดความรวดเร็ว และยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมวางแผนอย่างเต็มที่ในทุก ๆ ขั้นตอน ตั้งแต่เสนอปัญหาจนถึงประเมินผล รวมทั้งการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศสุนีย์ โตมี (2550, น. 96 - 98) ได้ศึกษาเรื่อง ทศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิษฐ์ ผลการเปรียบเทียบทศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิษฐ์ในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี เพศ และระดับการศึกษา ที่ต่างกัน มีทศนะต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิษฐ์ ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คุณหทัย คุรุฑเดชะ (2550, น. 47) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

: ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิพบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน สำหรับประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนงาน และกิจกรรมโครงการที่ต่างกันกล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งนั้นจะต้องนำโครงการ กิจกรรม หรือแผนงานที่แถลงไว้ มาดำเนินการให้เป็นรูปธรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน จึงทำให้หน้าที่และความรับผิดชอบไม่เหมือนกัน รวมทั้งขนาดพื้นที่ และประชากรที่ต่างกันของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล ส่งผลต่อทิศทางการพัฒนา และผลการบริหารงาน อันได้แก่ ผลกระทบที่มาจากการบริหารงาน ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ความใส่ใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ดังแนวคิดของ โกวิทช์ พวงงาม (2553, น. 17) ได้กล่าวว่า ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดโดยใช้รายได้ พื้นที่ และประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเกณฑ์ จึงทำให้ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผลต่อศักยภาพ ด้านรายได้ ปริมาณงาน และจำนวนอัตราพนักงานส่วนตำบล ซึ่งแนวคิดการปกครองท้องถิ่น เป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการให้บทบาทแก่ประชาชนในการปกครองตนเองสามารถแก้ปัญหาและสนองความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชา สะสมทรัพย์ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลในทัศนะของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด และเจตคติเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล มีผลทำให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม เห็นว่า การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับสูงทั้งโดยภาพรวม และรายด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า และหลักความรับผิดชอบต่อ

5.3 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัย นำมาสรุปผล เป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น รวมถึงมีส่วนร่วมในการบริหารองค์กร มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกับบุคลากรในองค์กร

5.3.1.2 ผู้บริหารและบุคลากร ควรตระหนักในหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเอง ปฏิบัติตามนโยบายให้เกิดรูปธรรมที่แท้จริง

5.3.1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ควรมีการบริหารงานให้เกิดประสิทธิผล ดังนี้ ปรับลดขั้นตอนการทำงานให้สะดวก รวดเร็วขึ้น และมีความรู้ และมีความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาล รวมถึงการนำไปปฏิบัติให้เป็น ไปตามวัตถุประสงค์ของหลักธรรมาภิบาล

5.3.1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ควรบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ ด้วยความเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ

5.3.1.5 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ควรจัดระบบ และการวางเป้าหมายการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ ในการดำเนินการจัดซื้อ - จัดจ้าง โดยมุ่งเน้นให้เกิดความประหยัดงบประมาณ และคุ้มค่าที่สุด ซึ่งงบประมาณอย่างคุ้มค่า และได้ประโยชน์สูงสุด เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ท้องถิ่นได้รับ

5.3.1.6 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ควรส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร ด้วยการจัดฝึกอบรมความรู้ในหลักธรรมาภิบาลเกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ ในการบริหารราชการ

5.3.2 ข้อเสนอแนะ เพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

5.3.2.2 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ต่อเนื่อง เพื่อนำผลการวิจัย ไปปรับปรุง และพัฒนางานให้ทันสมัยกับยุคโลกาภิวัตน์ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนในท้องถิ่น

5.3.2.3 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
สำหรับใช้ในการวางแผนปรับปรุงให้สามารถนำองค์ความรู้จากงานวิจัยไปใช้ เพื่อพัฒนาบทบาท
และการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล